

Til statsoverhodene

London, 1 september 2015

Deres Eksellense

2015 er året da verdens nasjoner i fellesskap kan og bør fullføre to av de viktigste internasjonale prosessene i vår tid. Vi kan forbedre livene til milliarder av mennesker i løpet av de kommende tiårene, og samtidig hindre ubotelig skade på planeten vår. Du har en avgjørende rolle å spille for utfallet av denne historiske prosessen.

I september i New York, vil regjeringene bli enige om bærekraftige utviklingsmål – Sustainable Development Goals (SDG). I desember i Paris, vil nasjonene vedta en ny avtale for å kunne møte utfordringene fra klimaendringene. Vi er trygge på at regjeringene vil komme fram til begge deler. Men spørsmålet gjenstår: Hva vil ambisjonsnivået for disse avtalene være?

En skrittvis tilnærming til problemene er ikke lenger nok. Verden opplever allerede skadevirkninger av klimaendringene. Det må handles umiddelbart for å stoppe og reversere dagens klimatrender, hvis vi skal unngå en verden der den globale gjennomsnittstemperaturen ligger flere grader høyere enn da vi var barn.

Utviklingsmålene vil bli ytterligere forsterket ved at vi i Paris får en sterk, ambisiøs og rettferdig klimaavtale. Valget står ikke mellom utvikling og fattigdomsbekjempelse, eller å møte klimaendringene. Det motsatte er tilfelle: Stabilisering av klima underbygger og forsterker velstandsmål og rettssikkerhet for alle.

Likevel ser vi at forhandlingene om en ny klimaavtale går tregt, og at viktige spørsmål forblir uløst selv om det haster stadig mer. Derfor oppfordrer vi deg til å:

- bruke toppmøtet i New York senere denne måneden til også å sette fart i Paris-forhandlingene. Forhandlerne må få mandat til å utarbeide en forpliktende internasjonal avtale under FNs Klimakonvensjon som vil begrense økningen i global gjennomsnittstemperatur til maksimum 2 grader Celsius – det målet som alle nasjoner ble enige om allerede i 2010. Det er på tide å få på plass et troverdig system for karbonprising, knyttet til karbonbudsjetter. En realistisk pris på karbon vil sette fart i utviklingen av alternative energikilder;

- sørge for at Paris-avtalen inneholder et overordnet mål for alle nasjoner om å oppnå karbonnøytralitet innen 2050. Landene må bli enige om en forpliktende tidsplan for utfasing av alle subsidier på fossilt drivstoff, særlig kull som det haster mest med. Vitenskapen er klar, og næringsliv, investorer og forbrukere trenger sterke og tydelige signaler om at økonomien er på vei mot karbonnøytralitet;

- forplikte deg allerede nå på en Paris-avtale som også omfatter de nødvendige mekanismer for å sikre kollektiv fremgang, ved at alle land sørger for utslippsreduksjoner og justeringer hvert femte år. Gjensidig støtte og åpenhet landene imellom for å sikre vår felles fremtid vil være er den mest effektive – og moralsk rettferdige – framgangsmåte;

- støtte en økonomisk pakke som vil trappe opp investeringene i ren energi og gi gode tilpasningsmuligheter for fattige land. De trenger økonomisk vekst for å redusere fattigdom

og gi sine borgere den levestandard de har krav på, og vekst krever energi. Men denne veksten må ta noen hensyn som verdens industrialiserte samfunn ikke gjorde; dvs ved hjelp av ren energi som kobler økonomisk vekst fra utslipp av drivhusgasser.

Deres Eksellense, vår fremtid må planlegges og ikke overlates til tilfeldighetene. Vi oppfordrer deg til å gripe den store muligheten som nå er for hånden. I fellesskap kan stats- og regjeringssjefene gå langt utover det vanlige business as usual. Dere kan hvis dere vil, bli en historisk generasjon av ledere som vil ha en dyp og positiv innvirkning og gi gjenlyd gjennom hele århundret.

Dette er øyeblikket for deg og alle verdens ledere til å være arkitekter for en ny og bedre verden. Det motet og den besluttsomhet du nå viser vil bli husket i flere tiår framover.

Motta, Deres Eksellense, forsikringer av vår høyeste aktelse og respekt.

Kofi Annan

Martti Ahtisaari

Ela Bhatt

Lakhdar Brahimi

Gro Brundtland Fernando

Henrique Cardoso

Jimmy Carter

Hina Jilani

Graça Machel

Mary Robinson

(oversatt av Halfdan Wiik)